Leto LXXI, št. 243

Uredništvo - uprava: Ljubljana, Kopitarjeva 6. Telefon 4001 - 4004

Mesečna naročnina 18 lir, za inozemstvo 31·50 lir.

Ček. rač.: Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inserate

Naročite se čimprej na »SLOVENČEV KOLEDAR« da ne boste ostali brez njega!

SLOVENEC

Preis - cena - prezzo L 0.80

OKTOBER - 1943

26

TOREK

Fortdauer der erbitterten Kämpfe im Osten

Westlich Smolensk Durchbruchsversuche der Sowjets gescheitert — Erfolgreicher deutscher Gegenangriff — 282 Sowjetpanzer abgeschossen — Feindlicher Zerstörer im östlichen Mittelmeer versenkt — Einzelziele in London bombardiert

Aus dem Führerhauptquartier, 25. Okt. DNB. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

An den Schwerpunkten der grossen Abwehrschlacht in Süd- und Mittelabschnitt der Ostfront kam es gestern zu besonders erbitterten Kämpfen. Mehrere südlich Melitopol und südöstlich Saporoschje an schmaler Front angreifende Sowjets-Divisionen wurden unter hohen Verlusten abgeschlagen, einige Einbrüche abgeriegelt.

Beiderseits Dnjepropetrovsk gelang es feindlichen Kräften unter dem Schutz dichten Nebels auf dem westlichen Dnjeprufer Brückenköpfe zu bilden.

Im Einbruchsraum südöstlich Krementschug wechselten starke feindliche Angriffe gegen unsere Abriegelungsfronten mit eigenen Gegenangriffen. Die Sowjets verstärkten ihre Anstrengungen auf Kriwoi Rog durchzubrechen. Die schweren Abwehrkämpfe dauern unvermindert an.

Zu harten Kämpfen kam es auch westlich Smolensk. Starke Durchbruchsangriffe der Sowjets scheiterten dort an dem zähen Widerstand unserer Truppen, die im Gegenangriff vorübergehend verloren gegangenes Gelände zurückeroberten und dabei eine schwächere feindliche Gruppe vernichteten.

Von der übrigen Ostfront sind nur örtliche Kämpfe aus den Abschnitten nördlich Kiew, beiderseits der Ssosla-Mündung, südwestlich Welikije Luki und südlich des Ladogasees zu melden.

In den schweren Kämpfen der letzten beiden Tage wurden 282 Sowjetpanzer, davon die meisten an der Front zwischen Asowschem Meer und Krementschug abgeschossen.

An der süditalienischen Front fanden gestern keine nennenswerten Kampfhandlungen statt.

Starke deutsche Kampffliegerverbände griffen erneut mit gutem Erfolg den feindlichen Versorgungsstützpunkt Neapel an.

Nach inzwischen eingegangenen Meldungen versenkte die Luftwaffe in der Nacht zum 22. Okt. im östlichen Mittelmeer einen feindlichen Zerstörer und beschädigte einen zweiten durch Bombentreffer.

Über den besetzten Westgebieten wurden gestern 11 feindliche Flugzeuge, davon 9 durch Flakartillerie der Luftwaffe, abgeschossen.

Nordamerikanische Bomber überflogen bei dichter Wolkendecke und Regenwetter Südostdeutschland und warfen planlos und weit zerstreut Bomben auf einige Orte.

In der vergangenen Nacht fanden Einzelangriffe durch feindliche Störflugzeuge auf Westdeutschland statt.

Deutsche Kampfflugzeuge bombardierten Einzelziele im Stadtgebiet von London.

Ogorčeni boji na vzhodu še trajajo

Zapadno od Smolenska izjalovljeni sovjetski prodorni poskusi Uspešen nemški protinapad — 282 sovjetskih oklepnikov uničenih — Sovražni rušilec potopljen v vzhod. Sredozemskem morju — Posamezni cilji v Londonu bombardirani

Führerjev glavni stan, 25. oktobra. DNB. Vrhovno poveljstvo oboroženih sil javlja:

Na težiščih velike obrambne bitke na južnem in srednjem odseku vzhodnega bojišča je prišlo včeraj do posebno ogorčenih bojev. Večje število sovjetskih divizij, napadajočih južno od Melitopola in jugovzhodno od Zaporožja na ozki črti, je bilo s hudimi izgubami odbitih, nekateri vdori pa zajezeni.

Na obeh straneh Dnjepropetrovska je uspelo sovražnim silam postaviti pod varstvom goste megle mostišča na zahodni obali Dnjepra.

Na vdornem področju jugozahodno od Kremenčuga so se menjali močni sovražni napadi proti našim zapornim črtam z našimi protinapadi. — Sovjetske čete so ojačile svoje napore, da prodrejo na Krivi Rog. Težki obrambni boji trajajo z nezmanjšano silovitostjo.

Tudi zahodno od Smolenska je prišlo do hudih bojev. Močni sovjetski napadi prodora so se izjalovili na žilavem odporu naših čet, ki so si s protinapadom zopet osvojile mimogrede izgubljeno ozemlje in pri tem uničile slabšo sovražno skupino.

Z ostalega vzhodnega bojišča javljajo le o krajevnih bojih na odsekih severno od Kijeva, ob obeh straneh izliva Soža, jugozahodno od Velikih Lukov in južno od Ladoškega jezera.

V zadnjih dveh dneh je bilo v težkih bojih uničenih 282 sovjetskih oklepnikov, od tega večji del na bojišču med Azovskim morjem in Kremenčugom.

Na južnoitalijanskem bojišču ni bilo včeraj nobenih omembe vrednih bojev.

Močne jate nemških bojnih letal so ponovno napadle z dobrim uspehom sovražno oskrbovalno oporišče Neapelj.

Po dosedaj sprejetih vesteh je letalstvo potopilo v noči na 22. oktober v vzhodnem Sredozemskem morju en sovražni rušilec in poškodovalo drugega z bombnim zadetkom.

Nad zasedenim zahodnim ozemljem je bilo včeraj sestreljenih 11 sovražnih letal, od tega jih je devet sestrelilo protiletalsko topništvo.

Pod zaščito gostih oblakov in deževnega vremena so preleteli ameriški bombniki jugovzhodno Nemčijo in metali brez cilja in daleč razstreseno bombe na nekatere kraje.

V preteklí noči so sovražna nadlegovalna letala izvedla posamične napade na zahodno Nemčijo.

Nemška bojna letala so bombardirala posamezne cilje na mestnem področju Londona.

Führer čestital romunskemu kralju

Führerjev glavni stan, 25. okt. DNB. Führer je Nj. Vel. romunskemu kralju poslal iskrene brzojavne čestitke k njegovemu rojstnemu dnevu.

Svobodna Indija napovedala vojno Angliji in USA

Tokio, 25. okt. DNB. (Vzhodno-azijska služba) Subhas Chandra Bose je v nekem intervjuju, ki ga je v soboto dovolil časnikarjem, po Domejevem poročilu izjavil, da indijska narodna vojska že koraka na bojišče. Morala čet je izvrstna. Vojna napoved bo prepričala vse one, ki so v Indiji ali pa izven nje zaenkrat še proti začasni vladi, da gre sedaj zares. V nasprotju s sovražnikom, ki samo govori, da se bori za svobodo, so ravnali Japonci. Oni so svojo besedo tudi držali. Dasi so neodvisnost Burmi in Filipinom in sedaj ustanovili tudi začasno vlado Azad Hinda (Svobodne Indije).

Bose je tudi izjavil, da je burmanska vlada v nedeljo dopoldne brzojavno priznala začasno indijsko vlado.

Tokio, 25. okt. DNB. (Vzhodnoazijska služba). Domei poroča iz Šonana, da je vlada svobodne Indije pod predsedstvom Subhasa Chandra Bosa sklenila napovedati vojno Angliji in Združenim državam.

Angloameriški piloti ubili italijanskega škofa

Rim, 24. okt. Anglo-ameriški letalci so z bombami skoraj popolnoma porušili visoko v Apeninih ležeče Campobasso, glavno mesto Molise. Velik del prebivalstva je bil pokopan pod ruševinami. Ko je nadškof daroval mašo zadušnico za žrtve tega terorističnega napada, h kateri se je zbralo prebivalstvo na odprtem polju, ker je bila stolnica z vsemi drugimi cerkvami Campobassa porušena, so se nenadoma pojavila anglo-ameriška letala in znova bombardirala ruševine, iz katerih se je še od prejšnjega dne kadilo. Anglo-ameriški piloti so streljali na množico, ki je bila zbrana pri nadškofovi maši, pri čemer je bil poleg velikega števila žen in otrok ubit tudi pri oltarju stoječi nadškof.

—kg—

Letalski napad na Great Yarmouth

Berlin, 25. oktobra. DNB. V noči na 24. okt. so napadla težka nemška bojna letala malo po 23. uri britansko luko Great Yarmouth. Ker je bil razgled dober, so bili vsi cilji, vkljub močnemu udejstvovanju nočnih lovcev in hudemu ognju protiletalske obrambe, načrtno in z uspehom bombardirani. Nemški letalci so opazili pri odhodu kakih 10 požarov, ki so se hitro širili. Istočasno so bili napadeni tudi posamezni cilji v južni Angliji. S teh uspelih nastopov se niso vrnili dve letali.

Kratke vesti

Milan, 25. okt. DNB. Angleško vojno sodišče je obsodilo na smrt 32 Italijanov iz Kalabrije, med njimi več žen, ker naj bi bili »ogrožali« nek vojaški transport.

-kg- **Sovražni padalci šele v »poskusnem stanju«.** »Times«-ov letalski dopisnik poroča, da so mnenja o protiosnih padalcih deljena. Treba si je biti na jasnem, da je njihova dosedanja taktika šele v »poskusnem stanju«.

-kg- **Nič »senzacionalnih uspehov«.** — Kakor poročajo iz Londona, smatra vojaški sodelavec lista »Times« za preuranjeno že zdaj govoriti o kaki »bitki za Rim«. Pred tem bodo morale angloameriške čete premagati še celo vrsto velikanskih zaprek. Zaenkrat se še ne sme računati z »nikakimi senzacionalnimi uspehi«.

kg **Sforza bo delal na lastno pest.** Po poročilih španskih časopisnih agencij se je izvedelo iz dobro poučenih washingtonskih krogov, da sta se sestala Badoglio in grof Sforza. Badoglio je ponudil Sforzi, naj bi postal »sopredsednik Badoglieve vlade«, toda Sforza je ponudbo odklonil ter dejal, da namerava ustanoviti lastno stranko, ki bi združila vse »liberalne sile«.

Atene, 25. okt. DNB. Nekdanji vrhovni poveljnik grške armade in kasnejši državni predsednik general Pantalos je nedavno v atenskem radiu grajal grško emigrantsko kliko, zlasti bivšega kralja Jurija, ki je izdal svojo deželo, ukradel grško državno premoženje ter ga naložil na svoj račun v kleteh angleških bank.

Stockolm, 25. okt. DNB. Ameriški admiral Barbey, ki poveljuje četam pri zalivu Finsh, je izjavil zastopnikom tiska, da se ameriške države zavedajo, da jih čaka na Tihem morju še dolga in draga vojna. »Sovražnika nismo doslej niti popraskali«, je rekel, »čim bolj pa se mu bližamo, tem bolj žilav postaja njegov odpor.«

Vichy, 25. okt. DNB. Francoska policija je v zadnjih tednih izvedla več uspešnih nastopov proti zločincem iz navade, ki so terorizirali prebivalstvo. Dvesto teroristov je bilo aretiranih, poleg teh pa še 157 oseb zaradi protidržavnega delovanja in 512 zaradi različnih prestopkov kot n. pr. tatvine in ropanja.

Sofija, 25. okt. DNB. Z ukazom kraljevih namestnikov je bilo sklicano sobranje na svojo peto redno sejo, ki bo 28. t. m.

Continuano accaniti combattimenti sul fronte orientale

Del Quartier generale del Führer, 25. ottobre. DNB. Il Comando Supremo germanico comunica:

Nei punti di gravità della grande battaglia difensiva nel settore meridionale e centrale del fronte all'est ieri si sono svolti combattimenti di eccezionale accanimento. Parecchie divisioni sovietiche lanciatesi in attacco a sud di Melitopol ed a sudest di Saporoscie in stretto fronte sono state ricacciate subendo alte perdite. Alcune brecce furono asserragliate.

Su ambo i lati del Dnjeper le forze nemiche protette da un nebbione sono riuscite a costituire teste di ponte sulla sponda occidentale del Dnjeper.

Nello spazio di penetrazione a sudest di Kremenciug forti attacchi nemici contro il nostro fronte di sbarramento si cambivano con propri contrattacchi. I sovietici hanno rinforzato i loro sforzi di penetrare a Krivoj Rog. I gravi combattimenti difensivi perdurano con indiminuita violenza.

Aspri combattimenti si ebbero altresì ad ovest di Smolensk. Poderosi attacchi sovietici nell'intento di sfondare il fronte vi sono falliti davanti alla tenace resistenza dalle nostre truppe le quali in contrattacco avevano riconquistato terreno temporaneamente perduto annientando in pari tempo un grupo più debole del nemico.

Dal resto del fronte all'est si annunciano solamente scontri locali nei settori a nord di Kiev, su ambo i lati della foce di Sosch, a sudovest di Velikije Luki nonchè a sud del lago di Ladoga.

Nella grave lotta degli ultimi due giorni sono stati distrutti 282 carri armati sovietici dei quali la maggioranza parte al fronte fra il Mar d'Asov e Kremenciug.

Al fronte meridionale italiano ieri non si ebbero azioni combattive degne di rilievo. Forti formazioni di aerei da combatimento tedeschi ripetutamente hanno attaccato con buon successo la base di rifornimento nemica Napoli. Secondo quanto risulta dalle notizie giunte fratanto la Luftwaffe nella notte del 22 ottobre nel Mediterraneo orientale ha affondato un cacciatorpediniere nemico e danneggiato un altro con colpi di bombe.

Sui territori occidentali occupati ieri sono stati abbattuti 11 aeroplani nemici di cui 9 ad opera del artiglieria antiaerea. Bombardieri americani durante il giorno approfittando di coperta di nuvole e di tempo piovoso hanno sorvolato la Germania sudorientale a gettato bombe a casaccio e disperse a largo su alcune località.

La notte scorsa da aerei nemici in volo di disturbo sono stati effettuati singoli attacchi alla Germania accidentale.

Aerei da combattimento tedeschi bombardavano singoli abiettivi nei pressi della città di Londra.

Navodila za uporabo delovnih sil

Dunaj, 25. okt. DNB. V soboto se je s pomembno slavnostjo zaključilo dunajsko zborovanje državne uprave za delo, na katerem so obravnavali vsa vprašanja, ki so v zvezi z uporabo delovne sile v vojni in z delovanjem državne uprave za delo. Zaključne seje so se udeležili tudi glavni opolnomočenec za delo okrožni vodja Sauckel, državni vodja von Schirach ter mnoge vodilne strankine, politične in vojaške osebnosti.

Po končanih poročilih o osebnih vprašanjih, notranjih zadevah uprave ter o nalogah inspekcije dela za uporabo delovne sile in urada za zaščito dela je govoril državni opolnomočenec Sauckel, ki je naznačil vodjem in sodelavcem delavskih oblastev osnovne smernice, po katerih naj vodijo in ščitijo delovne množice v domovini. Izrazil je svoje prepričanje, da bo nemška uprava za delo, ki črpa svoje smernice iz narodnosocialističnega pokreta in ki se ravna po njegovih načelih, najboljša delavska in socialna ustanova na svetu sploh.

Na tem zborovanju so bila določena osnovna načela nemške in evropske delovne zaposlitve, sistema plač, vprašanja čim večje delovne storitve, zaposlitve vseh sil ter organizacijskega ustroja. Po skrbnem pretehtanju in praktičnih preizkušnjah so bila ta načela sprejeta s splošnim odobravanjem, ker so koristna in ustrezajo duhu narodnega socializma. Sauckel je naročil vsem prisotnim, naj se po njih ravnajo in zaključil zborovanje z obljubo, da bo državna uprava za delo vedno in povsod izpolnjevala svoje težke naloge.

Lep uspeh v Rokavskem prelivu

Sovražna križarka razletela na dvoje.

Berlin, 25. okt. DNB. Kot je bilo že javljeno v vojnem poročilu, so dosegle lahke nemške pomorske enote s potopitvijo sovražne križarke v Rokavskem prelivu upoštevanja vreden uspeh, ki so ga izvojevale v soboto zvečer proti močnejši in z rušilci zavarovani skupini angleških križark.

Že v prvem navalu britanskih čolnov je dobila križarka 2 torpedna zadetka, in v nekaj minutah še tretjega, verjetno pa tudi četrtega. Zato se je vnela ter je ogenj zajel tudi municijsko skladišče. Močna eksplozija je raztrgala ladjo na dvoje. Preden se je potopila, so jo še videli, kako leži na stran nagnjena in s prednjim delom v vodi.

Med bojem sta poskušala dva rušilca, ki sta bila v bližini križarke, ovirati nemške pomorske enote pri njihovem napadu. Izstrelila sta mnog osalv, ki pa niso zadele nobene nemške ladje. Peč pa so bili rušilci ponovno torpedirani ter so pričeli goreti. Vsled tega je jasno, da sta oba rušilca težko poškodovana. Njihove potopitve pa v nadaljnjem poteku bojev ni bilo mogoče opaziti. Zjutraj so priletela nad kraj potopitve britanska letala in iskala preživele mornarje.

Boji so se vršili v bližini otokov Les Sept Iles, zapadno od nekdanjih britanskih rokavskih otokov in nedaleč od vhoda v zaliv St. Malo. Pričeli so se ob dveh po polnoči in trajali le nekaj minut. Nemške enote, ki so s svojim bliskovitim udarcem ian odločnim posegom sovražnika brez dvoma tudi moralno zadele, niso pri tem smelem nastopu utrpele nikakih poškodb, niti izgub.

Boji med Azovskim morjem in Zaporožjem

Berlin, 25. okt. DNB. Polnih osem dni so potrebovali boljševiki vkljub svoji obilici moštva in orožja, da so si v izredno izgub polnih bojih ustvarili na področju med Kremenčugom in Dnjepropetrovskim oporišče za svoj veliki napad, ki so ga pričeli 23. oktobra. Sovražnik je v zadnjih dneh z neštetimi pehotnimi in tankovskimi sunki pritiskal na naše zaporne črte, a nikakor ni mogel doseči na boje vplivajoče razširitve svojega vdornega področja. Da bi izločili nevarne nemške protisunke, ki bi iz jugozahoda ogrožali nadaljevanje njihovega vdora, so Sovjeti skušali razširiti črto na obe strani, zlasti pa še na jug, tja do krajev severno od Zaporožja. Čeprav je široko napredujoč sovražnik z množično uporabo neštetih pehotnih in oklepnih divizij ter močnih topniških in letalskih oddelkov pridobil nekaj ozemlja, so vendar nemške čete v težkih in junaških bojih prestregle sovražne napade in odrezale mnogo sovjetske kline. Tako so onemogočile nameravani prodor, ki bi bil izenačil s svojim pomenom težke boljševiške izgube. Letalstvo je tudi tega dne lajšalo trdoto obrambnih bojev s strnjenimi napadi na napadajoče tankovske kline, zbirališča čet, na baterije v pohodih ter na rezerve, oskrbovalne kolone in mostove preko Dnjepra. Samo zaradi bomb naših bojnih in strmoglavih letal je izgubil sovražnik 37 tankov, od katerih je bilo 30 popolnoma razbitih, ostali pa so bili težko poškodovani. Tudi med Zaporožjem in Azovskim morjem so nadaljevali boljševiki s svojimi brezupnimi vdornimi poskusi. Ves dan so napadali z izredno močjo. Napadi pa so se izjalovili vsled zagrizenega odpora naših čet.

Južno od Zaporožja je tretja planinska divizija iz Vzhodne Marke iztrgala sovražniku neko naselje, ki ga je bil začasno zavzel in zelo drago plačal, dočim so na obeh straneh Melitopola spodnjesaški in bavarski grenadirji zagrizeno držali svoje postojanke v stepi in jih branili pred sovražnim pritiskom. Čeprav so boljševiki podpirali svoje pehotne in oklepne oddelke s številnim topništvom in z mnogimi bojnimi letali, so vkljub sedemnajskratnim napadom v dveh dneh bili vendar vsakokrat odbiti, bilo že v obrambnem ognju ali pa v protisunkih. Brezobzirno v boj gnane sovjetske čete so imele znova visoke krvave izgube, zlasti ko so hotele prodreti skozi naš dobro merjeni zaporni ogenj na zahodu Melitopola.

Vsled težkih bojev na jugu izgubljajo svojo važnost boji med Čerkasijem in izlivom Soža. Tu so se zrušili na dosedanjih težiščih vsi ponovni sovjetski napadi ob uničenju 15 sovjetskih tankov, dočim je bil severno od Kijeva pri nadaljevanju lastnih protinapadov nadalje skrčen nek starejši sovražni vdor.

Na področju severno od Gomela je še nadalje vladal mir. Sovražnik si še ni opomogel od hudih udarcev, ki mu jih je zadala rensko-westfalska 253. pehotna divizija pod vodstvom generalnega poročnika Beckerja v bojih za prekoračenje Soža in in mogel nadomestiti pri tem uničenih ali težko zbitih treh strelskih divizij.

Pač pa so znova napadli boljševiki zahodno od Smolenska na obeh straneh avtomobilske ceste in pri tem močno ojačili že sedaj številne čete. Že tri dni vztrajajo tu naše sijajno se boreče čete in uničujejo z izredno težkim topniškim ognjem podprte boljševiške napade. S tem nadaljujejo z obrambnimi uspehi, ki si jih je v času od 12. do 17. oktobra pridobil deveti oklepniški zbor generala Martineka, ki je krvavo odbil s topništvom, tanki in bojnimi letali podprte dnevne in nočne napade štirih sovražnih armadnih zborov, obsegajočih 18 strelskih divizij, 1 oklepni zbor in 1 mehanizirani zbor, ter s svojim junaštvom, vztrajnostjo in sijajnim vodstvom vedno znova nadvladal sovražnika.

Milan, 25. okt. DNB. V nekem tajnem določilu premirja sta pristala Badoglio in bivši italijanski kralj na to, da bo po vojni Sicilija odcepljena od domovine ter da bo imela poseben »samoupravni statut«.

Angleški komunisti o moskovskih zahtevah

-kg- **Stockholm,** 25. okt. Čeprav angleškemu tisku ni znan program moskovske konference, vendar mnogo ugiba o njeni vsebini in namenu. Čeprav glavna poročila o tem, kakšna naročila sta dobila Eden in Hull in kakšno stališče morata zagovarjati, niso enotna, in čeprav londonski krogi nočejo vedeti, da sta oba ministra dobila od svojih predsednikov navodilo, naj na vsak način izpolnita želje Kremlja, vendar ne more biti najmanjšega dvoma o boljševiških težnjah. Te težnje je angleški javnosti ponovno prikazal komunistični list »Daily Vorker«, v katerem je glavni tajnik komunistične stranke v Angliji, Harry Pollitt, jasno formuliral sovjetske zahteve.

Glavna kremeljska zahteva je takojšnji začetek vojaških nastopov proti zahodni Evropi. Moskva bi rada neposredno nadzirala vse nastope in načrte bogataških držav in je v ta namen zahtevala udeležbo v vseh zavezniških vojaških odborih. Pollitt je šel za korak naprej in je zahteval, da mora biti dosedanja »ločena strategija« zamenjana z »enotno strategijo« po pravilu: »Enaka odgovornost, enake žrtve, enake naloge za Angleže, Amerikance in Sovjete«.

Nič ni čudno, če londonski tisk, ki tako rad poroča o vsakem hrkanju sovjetskih oblastnikov, o Pollittovih izjavah nejevoljno molči. Stalinov agitator v Angliji pa je šel še naprej in je brez vseh obzirov zahteval, naj se Anglija popolnoma podredi poveljem Moskve. Zahteval namreč ni le »močne naslonitve zaveznikov na Sovjete«, marveč »okrepitev« Churchillove vlade s pritegnitvijo komunistov v vlado.

—II—

»Vse ceste v Rim minirane«

Ženeva, 25. okt. DNB. V nedeljo je pred zastopniki tiska izjavil general Aleksander, poveljnik 8. britanske armade, »da boji v Italiji le počasi napredujejo. Prišli nismo tako hitro naprej, kot smo si želeli. Sicer pravi progovor, da peljejo vse ceste v Rim, a kaj, ko so danes vse minirane.«

Anglija se bori proti močnim nasprotnikom

Ženeva, 24. okt. DNB. Parlamentarni podtajnik angleškega ministrstva za prehrano Charles Peat je imel po poročilu lista »Yorkshire Poste v Sarligtonu govor, kjer je dejal, da se Anglija v vojni proti Nemčiji in Japonski bori z močnimi in dobro oboroženimi sovražniki. Nadalje je ugotovil, da ima vojna tudi v angleškem življenju mnogo slabih posledic. Življenje se je n. pr. zrahljalo in brezsrčnost se je razpasla po vsej deželi kot bolezen. Ker je treba na vsak način preprečiti, da ne bi Anglija izšla iz te vojne tudi s težkimi moralnimi žrtvami, bo treba po Peatovem mnenju takoj pričeti z nekako duševno vojno po vseh cestah in hišah.

Roosevelt zbolel

Amsterdam, 24. okt. DNB. Predsednik Roosevelt je po poročilih britanske poročevalske službe iz Washingtona zbolel na influenci. Vsi sprejemi pri predsedniku so bili odpovedani.

Dva veličastna pogreba z žal

Pogreb Cilke Krekove

Ta nedelja, zadnja pred praznikom mrtvih, pred Vsemi sveti, je bila izredno lepa. Na ta dan se je zbralo na Žalah izredno veliko občinstva, kakor samo pri najveličastnejših pogrebih. Pa je tudi Cilka Krekova zaslužila, da se od nje poslovi na zadnji poti v grob vsa Ljubljana, kajti bila je najzvestejša čuvarica načel svojega velikega brata, ki slovenskemu narodu še vedno pomeni najvišji vzpon dela za narod. Ljudje so ves dan kropili njene zemske ostanke v lepi kapelici na Žalah, ki so ob uri njenega pogreba bile napolnjene ne samo z ženstvom, temveč z najodličnejšimi predstavniki slovenskega javnega življenja, tako častilci njenega brata kakor tudi njenega obilnega dela v javnem življenju. Pogreb je vodil šempetrski župnik g. Košmerlj ob asistenci dveh gospodov. Ob krsti na Žalah se je poslovila v imenu slovenskega katoliškega ženstva, katerega voditeljica je bila pokojna Cilka, gospa Sadarjeva, ki je z jasnimi besedami označevala njeno delo ter se ji zahvaljevala v imenu vsega naroda za njeno skrb bratu, pa še bolj za njene osebne vrline, ki jih je bila polna. Bila je velika altruistinja, ki je z dobroto srca hotela objeti vse, najbednejšega najbolj. Bila je prav med prvimi, kadar je narod zahteval nesebičnih delavk, njena ognjevita beseda je bodrila in navduševala za delo vso okolico. Spominjala se je je govornica kot ustanoviteljice Slovenske krščanske ženske zveze, Krščanskega društva, katerega častna predsednica je bila do smrti, nato kot Orlico, predvsem pa kot odbornico šempetrske Elizabetne konference, katere najdelavnejša članica je bila do smrti. Nad 40 let je delovala pri Ljudski kuhinji, kateri je bila tudi načelnica, pri Prosvetni zvezi, Strokovni zvezi, Kolodvorskem misijonu, Društvu za varstvo deklet itd. Bila je povsod, kjer so potrebovali njenega dela ki ga ni štedila. Spomnila se je majske deklaracije in njenega tedanjega zgodovinskega dejanja ter njenega dela sploh ter zaključila svoje besede z željo o večnem miru in večnem plačilu. Nato je pevski zbor »Ljubljana« zapel lepo žalostinko, nakar se je razvil mogočen sprevod k Sv. Križu. Ni mogoče naštevati posameznih spremljevalcev, bili so tu vsi, ki so ljubili Kreka in njegovo sestro Cilko. Pri odprtem grobu pa se je poslovila od nje njena dolgoletna sotrudnica in prijateljica gospa Remčeva v imenu Elizabetne konference šempetrske fare. Zahvalila se je njenemu zlatemu srcu, po katerem je postala prava mati ubožcev svoje fare. V srcih revežev si je postavila spomenik, ki bo v obliki molitev hvaležnih src kipel v nebo in ji pri dobrem Sodniku izprosil plačilo. Dobra dela bodo šla za njo, in teh je pri Cilki brez števila. V karitativnem delovanju po naših farah bo ostala sodelavkam in potomstvu svetel zgled nesebičnega delovanja za bližnjega v potrebi. Poslovila se je od nje z njenim tako dragim pozdravom: »Bog Te živi, Cilka!« Nato so se pevci poslovili od nje z lepo pesmijo, nakar so pogrebci začeli zasipati grob, ki leži nasproti grobu njenega brata, ob grobu enega njegovih največjih učencev, pokojnega urednika Mihe Moškerca, ter ga obdali z venci.

Pogreb ravnatelja Doklerja

Dobro uro poznejo je bil z žal pogreb pokojnega ravnatelja učiteljišča Antona Doklerja, zadnji čas knjižničarja Ljudske knjižnice Prosvetne zveze. Večinoma isti ljudje, ki so spremljali Cilko Krekovo, so pospremili do groba tudi pokojnega ravnatelja Doklerja, ki je bil markantna postava v slovenskem kulturnem življenju. Učiteljiščnice in učiteljiščniki so šli pred krsto ter nosili vence, za njo pa poleg sorodnikov predstavniki naših kulturnih organizacij, zlasti polnoštevilno ljubljanski profesorji in učitelji, ki so izkazali zadnjo čast svojemu dolgoletnemu učitelju in tovarišu. Izredno mnogo odličnih moških je stopalo v sprevodu, prav na novo pokopališče, kjer je pokojnega pokopal šempeterski župnik g. Košmerlj z asistenco. Pevski zbor učiteljev pa je že prej na Žalah in potem v cerkvi ter ob grobu zapel lepe slovenske žalostinke ter poslovilne pesmi, s katerimi so se njegovi znanci in prijatelji poslovili od groba dobrega in marljivega gospoda ravnatelja in knjižničarja. Naj počiva v miru!

bil prepeljan v splošno bolnišnico. — Akademik 21 leten Silvester Martin se je pri cepljenju drv usekal v levo roko. — 9 letna posestnikova hčerka Frančiška Kopačeva je padla s stola in si zlomila desno roko.

— **Izpred okrožnega sodišča.** Zaradi prestopka po čl. 7. uredbe o cenah z dne 15. marca 1941 je bila obsojena na 10 dni zapora in 100 lir denarne kazni, pogojno za 1 leto, trgovčeva žena Viktorija Cejvanova, ki je 21. maja 1941 prodala Pavli Slamičevi 200 jajc po 2.10 din, ko je bila takrat maksimalna cena za jajca 1.75—2 din komad. Zadeva je bila sedaj pred sodiščem končana. — Zaradi tatvine 5 piščancev in 1 kokoši na škodo Antona Podborška je bil 28 letni pekovski pomočnik Ivan Brezar obsojen na 1 mesec zapora. Brezar je znan kot prekupčevalec in veriižnik. Prodajal je zlasti sveže meso po črnoborzijanskih cenah.

Le do 1. novembra t. l.

bomo sprejemali naročnike na poljudnoznanstveno zbirko knjig

»SVET«

Zbirko naročite v Ljudski knjigarni ali pa pri upravi zbirke Kopitarjeva 6, Ljubljana.

— **Dijaki srednjih, meščanskih in ljudskih šol, ki potrebujejo uspešno pomoč pri učenju, naj se vpišejo k nam! Važno za one, ki nimajo rednega pouka in privatiste!** Vsakega posameznega poučujemo po učnem načrtu, ki ga je izdala oblast. Vpisovanje dnevno od 9—12 in od 14—16. **Učni zavod Korepetitorij**, Mestni trg 17-I.

— **Vaš radio aparat** prodaste najhitreje in najboljše, ako ga izročite v komisijsko prodajo tvrdki EVEREST, Prešernova 44.

— **Za stare onemogle Ljubljančane** v mestnem zavetišču v Japljevi ulici je podarila ga. Ivana Majcen 200 lir namesto venca pok. g. Josipu Marinku. — Mestno županstvo izreka dobrotnici najtoplejšo zahvalo tudi v imenu podpiranih.

— **Namesto venca** na grob blagopokojnega g. Josipa Marinko je darovala družina Presenc 200 lir, nameščenci tvrdke Marinko pa 500 lir za Elizabetno konferenco pri Sv. Petru. Bog tisočero povrni!

— **Priročnik slovensko-italijansko-nemško-angleškega jezika** je najcenejši in najhitrejši instruktor za jezike. Dobi se po trafikah, knjigarnah in pri založbi Novi trg 5.

— **Pouk tujih jezikov** (nemščine, italijanščine, francoščine, angleščine) **bo pričel konec meseca.** Prav tako se bodo pričeli **posebni jezikovni tečaji za srednješolce, predvsem nemščina, grščina in latinščina.** Vpisovanje dnevno od 9—12 in od 14—16 — **Učni zavod Korepetitorij**, Mestni trg 17.I.

— **Cenj. starši! Pomoč pri učenju nudimo dijakom (-injam) gimnazij in privatistom 2 uri dnevno.** Dopoldanski in popoldanski pouk. — Inštrukcije iz posameznih predmetov. — **Posebni tečaji za učence ljudskih šol.** Pohitite z vpisom. Vpisovanje se vrši dnevno dopoldne in popoldne. Vodstvo učnih tečajev — **Lichtenturnov zavod.** — Pouk se vrši v prostorih **P. D. Z. Miklošičeva cesta 22a I. nadstr. desno (Delavska zbornica).**

— **Jezikovni tečaji** vseh modernih jezikov po hitri, uspešni in praktični metodi **za vse pokilce.** Konverzacija. Začetni in nadaljevalni tečaji. Pouk se vrši dopoldne in popoldne. Učnina nizka. **Tečaji pričnó takoj.** Informacije in vpis dnevno v prostorih **Pokrajinske delavske zveze (Delavska zbornica), Miklošičeva c. 22 a, I., desno.**

— **Lekarne.** Nočno službo imajo lekarne: mr. Sušnik, Marijin trg 5; mr. Deu-Klanjšček, Cesta Arielle Rec 4, in mr. Bohinc ded., Cesta 29. oktobra 31.

DRŽAVNO GLEDALIŠČE

Opera:

Torek, 26. oktobra ob 16: »Orfej in Evridika«. Red Prvi. Prvič v sezoni.
Sreda, 27. oktobra ob 16: »Thais«. Red Sreda.
Četrtek, 28. oktobra ob 16: »Orfej in Evridika«. Red A.
Petek, 29. oktobra: Zaprto.

Drama:

Torek, 26. oktobra ob 16: »Kovarstvo in ljubezen«. Red Torek.
Sreda, 27. oktobra ob 16.30: »Potopljeni svet«. Red B.
Četrtek, 28. oktobra, ob 16.30: »Potopljeni svet«. Red Četrtek.
Petek, 29. oktobra ob 16.30: »Cvetje v jeseni«. Red Prvi.

Radio Ljubljana

dnevni spored za 26. oktober:

8.30—9 Jutranji pozdrav — 9—9.15 Poročila v nemščini in slovenščini — Prekinitev oddaje do 12.20 — 12.20—12.30 Glasbeni uvod — 12.30—12.45 Poročila v nemščini in slovenščini — 12.45—14 Koncert glasbe za razvedrilo izvaja radijski orkester, vodi dirigent D. M. Šijanec — 14—14.15 Poročila v nemščini — 14.15—15 Popoldanski koncert — Prekinitev oddaje do 17 — 17—17.15 Poročila v nemščini in slovenščini — 17.15—18 Popoldanski koncert — Prekinitev oddaje do 19 — 19—19.30 Koncert čelista Šedlbauerja, pri klavirju Marijan Lipovšek — 19.30—19.45 Poročila v slovenščini, poročilo nemškega vrhovnega poveljstva v italijanščini, napoved sporeda za naslednji dan — 19.45—20 Mala medigra — 20—20.15 Poročila v nemščini — 20.15—21 Operetna glasba — 21—22 Lepo melodije — 22—22.10 Poročila v nemščini.

Koledar

Torek, 26. vinotoka: Evarist, papež in mučenec; Demeter Sremski, škof in mučenec; Fulk, škof.

Sreda, 27. vinotoka: Frumencij, škof; Sabina, mučenica; Antonija, devica.

Zgodovinski paberki

25. vinotoka:

l. 1787. se je rodil v Tršiču v Podrinju **Vuk Štefanović Karadžić.** Udeležil se je srbske vstaje l. 1804. in šel nato študirat v Sremske Karlovce, bil pisar pri valjavskem vojvodi Jakobu Nenadoviću in zatem pri pravitelistvujušćem sovjetu. V Beogradu je bil eden prvih dijakov na Dositejevi visoki šoli. Pred svojim odhodom v Avstrijo je bil carinik in sodnik v Brzi Palanki. Na Dunaju je prišel v stik z Jernejem Kopitarjem, ki ga je uvedel v književno delo. Odslej je živel na Dunaju, večkrat potoval med Srbe in nabiral narodno blago. Dvakrat je skušal dobiti službo v domovini, a brez uspeha. Tudi študiranje medicine v Nemčiji je moral zaradi gmotnih težav opustiti. Umrl je l. 1864. na Dunaju. Vuk je pomemben kot nabiralec narodnega blaga, reformator književnega jezika ter pravopisa, pisec slovarja in slovnice. Pesmi je zapisoval deloma po lastnem spominu, deloma pa iz ust narodnih pevcev, objavljal je tudi pripovedke in narodne pregovore. Namesto dotedanjega cerkvenega jezika je uvedel Vuk v književnost živi narodni jezik; iz črkopisa je zmetal vsa nepotrebna znamenja po načelu: »Piši, kakor govoriš in govori, kakor pišeš!« Vukove reforme, ki so ustvarile temelj današnji srbski knjigi, so naletele na hud odpor, za kljub temu prodrle.

26. vinotoka:

l. 1578. je umrl **Jurij Jurišič**, eden izmed sodelavcev Primoža Trubarja —

l. 1850. se je rodil slovenski slikar **Janez Šubic.**

Novi grobovi

† V **Ljubljani** je umrla gdč. **Helena Stemphar.** Pogreb bo v torek, 26. oktobra, ob pol treh popoldne iz kapele sv. Krištofa na Žalah k Sv. Križu.

† V **Mariboru** se je preselil v večnost **g. Mihael Lenče,** trgovec. Pokopali so ga v Mariboru. Zapušča sina univ. asistenta dr. med. Petra in hčerki Mihaelo in Lineto.

Naj jima sveti večna luč! Žalujočim svojcem naše iskreno sožalje!

*

— **Prijava stanovanjskih prostorov.** — Mestni stanovanjski urad obvešča hišne posestnike, naj počakajo s prijavami stanovanjskih prostorov, ker bo urad založil posebne tiskovine, ki jih bodo v smislu odredbe predsednika pokrajinske uprave morali izpolniti hišni lastniki. To obvestilo bo seveda objavljeno v listih.

— **Mohorjeve knjige bodo kmalu izšle** Za vde stanejo 20 lir, v nadrobni prodaji bodo dražje. Letos bodo dobili udje štiri knjige, in sicer: Sienkiewicz, Quo vadis, II. del; Slovenske večernice z zanimivim branjem; Pod vernim krovom, zbirko slovenskih cerkvenih običajev, in Koledar za leto 1944. Pohitite z naročili. Priglasite se v Mohorjevi knjigarni na Miklošičevi c. 19.

— **Gospodje kateheti** ljubljanskih ljudskih in meščanskih šol se vabijo na letno konferenco, ki bo prihodnjo sredo, 27. t. m., ob 4 v katehetski sobi. — Nadzornik.

— **Še vedno sončno in toplo vreme.** Zadnja oktobrska nedelja je bila dopoldne nekoliko meglena in čemerna, popoldne pa sončna, topla in prijetna. Živo srebro v toplomeru se je spet dvignilo nad 20 stopinj ter je bil dosežen temperaturni maksimum +21.4 stopinje Celzija. V ponedeljek zjutraj megleno in nekoliko hladno. Jutranja najnižja temperatura +6.2 stopinje. Barometer je v ponedeljek padel na 762.2 mm.

— **Tramvajska nesreča.** V nedeljo okoli 17.30 se je pri trimostju pripetila tramvajska nesreča. Pod tramvajski voz je prišel nezaposleni delavec Ivan Bondarjev, ruski državljan, rojen leta 1870 v Novi Češkaji, stanujoč v Florijanski ulici 13. Dobil je poškodbe po glavi in životu. Nezavesten je bil prepeljan v splošno bolnišnico. — Akademik 21 leten Silvester Martin se je pri cepljenju drv usekal v levo roko. — 9 letna posestnikova hčerka Frančiška Kopačeva je padla s stola in si zlomila desno roko.

KUPITE TAKOJ

eno najlepših knjig letošnjega leta svetovno znani Walter Scottov zgodovinski roman

»IVANHOE«

ki ga je založilo in izdalo uredništvo »Slovenca«. Dobite ga v vseh ljubljanskih knjigarnah in v veži Ljudske tiskarne. — Naroča se V UREDNIŠTVU »SLOVENCA«.

MOLITEV NA GORI

49 Vinko Beličič Novela

Razmišljal je, kaj naj stori. Ali ji naj piše in ji sporoči željo po razgovoru? Ali se ji naj razodene in jo vpraša, ali mu hoče postati žena?

Nič! Ne bo me videla upognjenega! Če sem toliko let prenašal ta razkol v sebi, me tudi zdaj srce ne bo spravilo na kolena.

Duša in telo sta zavpila ime, ki mu je bilo nekdaj tako drago, potem pa vrsto let tako grenko in boleče.

Kaj je to, Ali sem preveč pil?

Nenadno se je čutil sladko utrujenega in vedel je, da bo dobro spal.

Tiste dneve je pritisnila zima, da je pokalo drevje, da so bile noč in dan rože na oknih in da so sestradane ter prezeble ptice mrtve padale v sneg.

Janko se je vrnil v Novo mesto in se zamotil s šolo. Včasih ga je obiskal kak višješolec, po naključju se jih je zbralo tudi več. Sedeli so v gorki sobi in poslušali radijsko glasbo. On je vrtel koleščke, se ustavljal ob postajah, odkimaval in iskal dalje. V peči so gorela polena in premog, študentje pa so sedeli pri mizi in jedli rdeča jabolka iz peharja.

Žensko petje je napolnilo sobo in imeli so občutek, kot bi bili ob topli sredozemski obali, kjer je v zraku močan vonj po zimzelenem rastlinju, po cvetju in pomarančah.

Janko je strmel predse. Ženski glas, poln vroče ljubezni, mu je prihajal v srce, kakor prihaja h koreninam napol usehle rastline čudodelni poletni dež.

Ob božajoči glasbi ga je prevzela misel na Mojco s tako silo, da je spoznal: Tako ne more iti več dalje, nekaj bo treba storiti.

IV.

Toplo marčno sonce je ogrevalo premrlo zemljo in lepi dnevi so se za daljši čas ustavili v deželi. Novo veselje je sijalo z obrazov, zakaj življenje se je prebujalo vsepovsod v najlepših podobah.

Janko je držal v roki bel list in se čudil. Ozrl se je v Marka, ki je ob oknu konferenčne sobe vneto pregledoval novo knjigo, in vzkliknil:

Lepa reč me je doletela!«

»Kaj pa je?«

»Začasna premestitev v Karlovec.«

»Le v zdravje ti bo sprememba pomladnega zraka,« se je pošalil katehet. »Koliko časa boš pa ostal?«

»Tu piše do srede maja.«

Marko Žlebnik pa je bil dobre volje, da sam ni vedel zakaj.

»Vendar prideš v malo večji kraj, kot je ta nebogljena dolenjska metropola, stisnjena v ovinek Krke in zagrajena z Marofom. Bodi vesel, da boš kaj doživel. Ko pa se vrneš, te bomo oženili.«

Živel sem mesec dni med partizani

Piše prisiljen mobiliziranec.

Tako smo se potikali noč za nočjo, v lepem in grdem vremenu, po gorenjem delu Dolenjske po Suhi Krajini, po Dobrepoljski dolini, čez Bloško planoto na Rakitno, Mokrec in še celo vrsto krajev. Pa kaj bi naštevalo ta imena, saj je bil pohod enak pohodu, vsaka ura se ti je zdela daljša, vsak korak noga težja, nahrbtnik svinčen ...

Hodil si kot stroj, saj to nisi bil več ti, ki te vse boli, si truden, žejen, ki te zvija po črevesju, ali te žuli čevelj do krvi, ne, ti si sedaj samo tovariš, ki pešači, nosi puško, strelivo in nahrbtnik in boš pešačil tako dolgo, dokler ti drugi, višji tovariš ne bo rekel, da stoj, sedi, lezi ali stori kaj drugega. In kraj je bil v noči podoben kraju, obrazi ljudi v svitu slabotnih svetil vsepovsod enako nagubani, preplašeni in zaskrbljeni.

Tišina, ki vpije ...

Pa še nekaj je kot mora sedalo na naše glave, nam vrtinčilo misli in vzbujalo bes.

Ob cestah, pa skoraj ob prav vseh cestah, kjer smo hodili, so nas spremljale podrtine požganih hiš, šli smo skozi cele vasi, kjer so v pošastnem molku strmele v nočno nebo le ožgane stene, dimniki in ostanki streh. Risali so v nočno nebo grozotne črte in slike, ki jih ne bom nikoli pozabil. In kako čuden je pogled na tako polje razvalin, kjer se nič ne zgane, ne sliši noben šum, le črte in sence vidiš v polmesečini. Toda ta tišina ni tiha! Ona kriči, vsak kamen kriči in kliče po maščevanju! To so »uspehi« dveletne borbe proti okupatorju za zlato svobodo, to so spomeniki dveletnega vojskovanja rimskih kraljevih vojakov, to so dokazi, ki jih OF lahko pokaže narodu v »osvobodilnem« boju!

Bila je to borba med več desettisoči kraljevskih vojščakov, opremljenih z vsem najmodernejšim orožjem in opremo proti par tisočem razcapanih na pol oboroženih tolp, ki so se preživljale na ramah ljudstva, toda po dveh letih »boja« hodijo ti borci, ki jih je Kocbek nazval »branitelje slovenskih ljudi in narodnega imetja«, še po tem svetu, ravnodušno gledajo okrog sebe, polovica dežele pa je požgana, oropana, ljudstvo raztepeno.

In zgrizel bi se od jeze, če pomisliš, da greš tudi ti v ta »boj«, ki je le do polovice dobojevan — dokler ne bo vsa slovenska zemlja ena sama ruševina!

Če teh slik nisi videl, ne moreš verjeti, ne moreš si predstavljati. Če pa imaš isti prizor skoraj vsako noč pred očmi, pa te žge do brezumja. Posebno Notranjska je hudo prizadeta.

V Kompoljah v dobrepoljski dolini smo sedeli nekega jutra v gostilni štirje »partizani«. Pustili so nas kot zvezo za neko četo, ki se je nekaj zamudila, dočim je bataljon že krenil naprej.

Miha, star veteran je klel: »To ti je prokleto belogardistično gnezdo. Ne dobiš skodelice mleka ali pa kos kruha niti za denar. Moraš kar babo stran poriniti in sam seči v predal, kjer pa leži velik kolač. Prej pa pravi baba: »Veste nimamo, še zase nimamo!«

»Pa kako te gledajo! Tako kot da boš vsak čas koga požri.. Sami belogardisti! Vidiš, tem ljudem bi bilo treba malo požgati, pa bi pričeli drugače misliti. Tam kjer so Italijani požgali, tam lažje najdeš človeka, ki je za nas,« je pristavil Rafko, kurir.

Seveda! Iz obupa, ko vidi, da je plod njegovega dolgoletnega dela uničen, se bo kmet oklenil potem tistega, ki ga potolaži in mu za potem, pozneje, ko bo vse lepo in dobro, obljubija zlate gradove, polne kašče in hleve živine. (Dalje.)

Dolžnost vseh prebivalcev mesta Ljubljane je sodelovanje pri pripravljalnih delih za zaščito pred letalskimi napadi.

Iz Hrvaške

V **zagrebški** nadškofiji so padli kot žrtve partizanov: Anton **Irgolič**, župnik v Farkašiću. Pokojni župnik Irgolič je bil osebni in politični prijatelj dr Vladka Mačka. Slovenska javnost se še spominja političnega sestanka, ki je bil pri njem leta 1937, ko je bil podpisan sporazum med Hrvatsko Seljačko stransko in srbskimi opozicionalnimi strankami. Nadalje so ubiti: Ivan **Držaić**, župnik v Donjoj Kupčini, Josip **Martinac** v Vočinu in o. Sidonij **Sole**, frančiškan v Našicah ter Matija pl. **Zigrović**. O Zigroviću poroča »Katolički List«, uradno glasilo zagrebške nadškofije, da so ga partizani zverinsko mučili. Več duhovnikov je bilo pobitih tudi v **senjskomodruški** škofiji. Med drugimi Ladislav **Šporer**, Simon **Karaman**, Mirko **Bašić**, Marijan **Radojković**, Josip **Čulin**, o fra Daniel **Ivanković**, Ivan **Čondić**, Josip **Braenović**, Frane **Bablć** in **Stjepan Vlahović**. V **šibeniški** škofiji so padli kot žrtve partizanov: o. Pavao **Silov**, o. Jozo **Borković**, Ivan **Kranje**, Srečko **Lovretić** in Ivan **Manzoni**. V **vrhbosanski** nadškofiji so bili ubiti Jakov **Barišić**, župnik v Gradačcu, o. Julijan **Jurković**, frančiškan v Rami. Ubit je bil tudi župnik **Kaurinović** v Pricdorju. Partizani niso prizanesli niti redovnicam in njihovim samostanom. Tako so na predvečer 11. decembra 1942 prhrumeli nad Pale ter napadli samostan Hčeri Božje Ljubezni, ga najprej popolnoma izropali, nato pa zažgali. V tem samostanu je imela veliki teden leta 1941 svoj sedež bivša jugoslovanska vlada pred svojim begom v Nikšić in dalje v inozemstvo. Sestre, ki so bile v samostanu, so partizani odpeljali s seboj ter jih potem pobili. Med njimi je bila tudi Slovenka Antonija **Fabjan**, ki je bila ubita v Goraždu.

Poizvedovanja

Našla sem damsko zapestno uro. Naslov pove uprava »Slovenca«.

Moško rokavico sem našla na Marijinem trgu. Dobi se v upravi »Slovenca«.

V soboto popoldne sem našla v Tivoliju 2 ključa (1 aluminij, 1 Wertheim). Ključa se nahajata pri vratarju v Ljudski tiskarni, Kopitarjeva ulica.

TEL. **KINO UNION** 22-21

Elegantna pustolovščina iz visokih aristokratskih krogov nekdanjega dunajskega dvora!

»SKRIVNOSTNA GROFICA«

Marte Harell — Wolf Albach Retty Elfriede Datzig — Paul Hörbiger

Predstave ob delavnikih ob 15.30 in 17.30

TEL. **KINO SLOGA** 27-30

Veliko presenečenje za vsakega kino-obiskovalca je temperamentna muzikalna filmska komedija

»PREMIERA LJUBEZNI«

Dražestno sovražnico moških, ki se jo mora z zvijačo in obenem ljubeznijo pridobiti — predstavlja altistinja Kirsten Heiberg, moškega, ki si jo pridobi pa Hans Söhnker.

Režija: Arthur Maria Rabenalt.

Predstave ob delavnikih ob 15 in 17, ob nedeljah: 10.30, 13.30, 15.30 in 17.30.

Izšel je novi

PROPRIUM MISSARUM Sanctorum dioecesis Labacensis

v dvobarvnem tisku za ceno L 6·—

Ljudska knjigarna v Ljubljani

Pred škofijo 5

Za večje gradbeno podjetje na Gorenjskem se sprejme takoj

40 do 50 minerjev

Natančnejša pojasnila pri Borzi dela v Ljubljani.

MALI OGLASI

Prodam nekaj SODOV od 30—50 litrov, primernih za kislo zelje, po zmerni ceni. — B. Gušlin, Vodnikov trg 2

Kupim drezne STEKLENICE vseh vrst in dobro plačam. - B. Gušlin, Vodnikov trg 2.

2 MLINARJA za valjčni mlin zmožna in mlinarja za izdelovanje kaše na kamnih sprejme valjčni mlin Franz Majdič, Vir, Domžale. ib

HLAPCA konjskega, za prevoz mlinskih izdelkov in navajenega poljskih del sprejme mlin Majdič Franz, Vir, Domžale. ib

INŽENIRJA-KEMIKA mladega, tudi začetnika, išče za takojšen nastop tovarna izven Ljubljane na bivšem ozemlju dravske banovine. Mesto nudi mnogo možnosti za razvoj. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Marljiv« št. 7244. b

POSTREŽNICO za nekaj ur dnevno sprejmemo. Na razpolago prazna soba. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7277.

KUHARICO sprejmem. Takojšen nastop. Naslov v upr. »Slov.« pod 7274.

Prodam pri Zalogu DVE PARCELI raste trava, merita približno do 1200 m. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7259.

AVTOMEHANIKE avtokleparje, lakirarja in avtomehanikvajenca takoj sprejmemo. Merkur, Puharjeva 6.

LEPO SOBO v središni mesta oddam solidnemu gospodu. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7256.

Stanovanjsko BARAKO soba in kuhinja, prodam. Poizve se: Nunska ulica št. 3.

INDUSTR. STAVBO s primernim zemljiščem kupim. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Tovarna« št. 7256.

SVARILO! Opozarjam, da ni nihče upravičen prodajati niti pohištva, niti sicer kakih premičnin iz mojega stanovanja Beethovnova ulica 16-I. Vsak nakup brez mojega pristanka bi bil neveljaven in bi bil primoran zahtevati od kupovalcev vračilo kupljenega blaga. Tudi nisem plačnik za dolgove, ki bi jih ev. napravila moja žena. Patik Anton.

VEČJO MNOŽINO tulipanov in hiacint, španski bezeg, cepljen in za mejo v grmičkih ter plezalke, vrbe žalujke, glicinije, klematis, rdeči in modri, primus trilobo, razno okrasno grmičje proda POLŠE, Mala vas 40, Ježica. Dostavim na dom!

PRODAM: 2 rjuhi, svetel krznen plašč, belo kožo za otroški plaščck in pa moške dobro ohranjene čevlje št. 42 in 43. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7272.

TEHTNICO železno za obesiti — kupim. Nosilnost več od 100 kg. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Tehtnica« št. 7260.

CITRE prodam in notne zvezke I.—XIV. slov. narodne pesmi od Kiferla. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 7257.

GRAMOFONE v kovčegu in rabljene gramofonske plošče kupuje po najvišji dnevni ceni tvrdka EVEREST, Prešernova št. 44.

Umrla nam je naša ljubljena sestra in teta, gospodična

Štempihar Helena

previdena s tolažili sv. vere. Pogreb drage pokojnice bo v torek, dne 26. oktobra ob pol 3 popoldne z Žal, kapele sv. Krištofa k Sv. Križu.

Ljubljana, 25. oktobra 1943.

Žalujoči
Ivana, sestra; **Joža** in **Janez,** brata in družine **Štempihar, Učak, Milač.**

Preselil se je v večnost naš predragi oče, gospod

Mihael Lenče

trgovec.

Pogreb nepozabnega rajnkega je bil v Mariboru. Bodi mu blag spomin.

Maribor, Ljubljana, Zagreb itd.

MARIJA, soproga; dr. med. univer. asistent PETER, sin; MIHAELA, LINETA, hčeri in ostalo sorodstvo.

Vsemogočni je odpoklical k Sebi našega ljubega očeta, gospoda

VALENTINA RIHAR

K pogrebu ga spremimo v torek, dne 26. oktobra 1943, dopoldne na farno pokopališče v Št. Vidu nad Ljubljano. Priporočamo ga v molitev in prosimo tihega sožalja!

Vižmarje, Ljubljana, dne 25. oktobra 1943.

Žalujoči otroci.

Für »Ljudska tiskarna« — Za »Ljudsko tiskarno« — Per »Ljudska tiskarna«: Jože Kramarič — Herausgeber, izdajatelj, editore: inž. Jože Sodja — Schriftleiter, urednik, redattore: Viktor Cenčič